

tyto rozhodčí soudy jsou pro obě strany závazné. Ustanovení směrnic, podle nichž proti straně, jež by se rozhodnutí paritní komise nepodrobila, lze nastoupiti cestu práva, nelze vykládati tak, že ustanovení o příslušnosti okresní paritní komise není závazným. Tím by byl zřejmě zmařen účel, jehož mínila smlouva zřízením paritních komisí dosáhnouti. Smlouvy byly ujednány písemně a zřizují orgány, různé od řádných soudů, pro rozhodování sporů z pracovního poměru zemědělského dělnictva. Jsou tedy směrnice ty smlouvou o rozsudím (§ 577 c. ř. s.) sb. n. s. čís. 4115. Tato ustanovení jsou pro obě strany jako příslušníky organizací závazná, což žalobce jasně uznal tím, že podáním k okresní správě politické vznesl na okresní paritní komisi žalobní žádost proti žalovanému o pohledávku mzdy 70 Kč a o uznání, že byl oprávněn pro zavinění žalovaného z pracovního poměru předčasně vystoupiti, o kteréžto žalobě bylo vydáno rozhodnutí okresní paritní komise.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc soudu druhé stolice, by, pomina důvod, jenž jest základem napadeného usnesení, znovu o rekursu rozhodl.

Důvody:

S napadeným usnesením bylo by souhlasiti, až na to, že by nešlo o nepřípustnost pořadu práva, nýbrž o nepříslušnost soudu (srovnej sb. n. s. 2145, 3878, 4957, 5285, 6734 a j.), kdyby projednávaný spor byl, jak za to má rekursní soud, sporem, který podle směrnic pro úpravu pracovních a námezdních poměrů čeledi a zemědělského dělnictva v Čechách patří k rozhodování paritní komisi. Než tomu tak není. Směrnicemi upravují se vzájemné poměry mezi zemědělci a jejich dělnictvem co do otázky deputátu, organizací, pracovní doby, výpovědi a sporů. Pokud jde o spory, jsou zřejmě míněny spory z poměrů směrnicemi upravovaných. K těmto sporům projednávaný spor nepatří. Jde o odškodné po rozumu § 75 náhradového zákona čís. 329/1920 a 220/1922 a po rozumu vládního nařízení čís. 305/1922, k jehož náhradě se prý žalovaný zavázal. Toto odškodné není předmětem úpravy ve směrnicích a spory o ně tudíž nepatří k rozhodování paritní komisí. Jest proto v projednávaném sporu řádný soud příslušný a nelze přisvědčiti rekursnímu soudu, jenž napadeným usnesením odmítl žalobu, ježto prý nepatří na soudy. Na tom nic nemění okolnost, že snad bude ve sporu řešiti jako předurčující otázku, zda žalobce opustil zaměstnání u žalovaného důvodně, kterou by jinak podle směrnic byla povolána řešiti paritní komise. Rekursnímu soudu bude se proto zabývati námitkou věcné nepříslušnosti dovolaného soudu, pokud se týče rekurse, podaným proti vyhovění této námitce.

Čís. 10538.

Posloupnost do statků střední velikosti (zemský zákon ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák. pro Čechy).

O ustanovení ceny a ostatních podmínek, podle nichž jest po skon-

čeném pozůstalostním řízení splnění povinnosti z pozůstalostní dohody, již vlastnictví k převzatému statku bylo omezeno po způsobu fideikomisární substituce ve prospěch zůstavitelových dětí, — nelze jednat v nesporném řízení.

(Rozh. ze dne 16. února 1931, R I 5/31.)

Jde tu o týž případ, o němž jedná rozhodnutí čís. sb. 6481. Manželé Stanislav a Marie Š-ovi navrhli dne 26. září 1929, by bylo vydáno soudní rozhodnutí, že smluvní omezení vlastnického práva Stanislava Š-a ve prospěch odpůrců podle odevzdací listiny zaniklo pro nemožnost dohody mezi účastníky o odstupní ceně a o výměnku, že poznámka fideikomisární substituce ve prospěch stěžovatelů není odůvodněna a že ji lze vymazati. Při roku dne 3. května 1930 učinila navrhovatelka Marie Š-ová jménem vlastním a jako přihlášená dědička pozůstalosti po navrhovateli Stanislavu Š-ovi jejím jménem návrh smíru, že vyplatí jako odstupné za upuštění od oprávnění k fideikomisární substituci na usedlosti čp. 43 váznoucí, 36.000 Kč k rukám zástupce osob fideikomisární substitucí oprávněných do 1. července 1930 s podmínkou, že tito čekatelé vydají do této doby výmazné prohlášení, jímž jejich čekatelské právo z fideikomisární substituce zaniká a může býti z pozemkové knihy vymazáno. Soud první stolice po výsledku účastníků po ohledání a po výsledku znalců ustanovil hodnotu jmění, fideikomisární substitucí stíženého na 88.000 Kč a povinností k plnění výměnku zároveň určeného, za níž může odpůrce navrhovatelů Josef P. a nebo některý z ostatních odpůrců navrhovatelů jmění to převzít, a vyslovil zároveň, že, nebude-li do jednoho měsíce po právní moci jeho usnesení od oprávněného přejímatele Josefa P-a nebo některého jiného z oprávněných dětí Magdaleny P-ové převod uskutečněn a postupní smlouva podepsána, bude za to považováno, že se práva z fideikomisární substituce vzdávají a bude poznámka fideikomisární substituce té na žádost povinné strany vymazána. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a poukázal navrhovatele s jejich návrhem ze dne 26. září 1929, pokud se týče s návrhem smíru na pořad práva. Důvod y: Stěžovatelé vytýkají zřetelným poukazem zmatečnost napadeného usnesení, tvrdíce, že není přípustné jednati o návrhu na převzetí usedlosti stěžovatelovy v nesporném řízení a že bylo tak lze učiniti jen žalobou a sporem. Jaké povahy jest ustanovení odevzdací listiny, že navrhovatel Stanislav Š. přejímá povinnost odevzdati celou usedlost některému z dětí Magdaleny P-ové proti tomu, že si vymění přiměřený výměnek a po případě i přiměřenou cenu odstupní, jak to dovolí hospodářské poměry usedlosti a osobní poměry Stanislava Š-a, kteréžto povinnosti podrobila se i navrhovatelka Marie Š-ová, jakož i jaké povahy jest knihovní poznámka fideikomisární substituce ve prospěch stěžovatelů podle odevzdací listiny, bylo vysloveno v rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. listopadu 1926, č. j. Rv I 531/26, čís. sb. 6481 v rozepři navrhovatelů proti stěžovatelům o neplatnost knihovní poznámky. Podle tohoto rozhodnutí zamítnutí žaloby navrhovatelů o neplatnost poznámky vyhovělo základní zásadě zrcadlící

se v §§ 877, 921 a 1447 obč. zák., podle níž se má, nedojde-li na splnění smlouvy, státi takové vypořádání mezi stranami, by jedna strana neměla prospěch ze škody strany druhé. Navrhovatelé domáhají se však splnění smlouvy způsobem navrženým od nich dne 26. září 1929, pokud se týče vypořádáním mezi stranami, nedojde-li ke splnění smlouvy, s čímž však stěžovatelé nesouhlasí. Není zákona, který by stanovil, že by o takovém návrhu, pokud se týče nároku, jenž jest mezi navrhovateli se strany jedné a stěžovateli se strany druhé sporný, mohlo býti rozhodnuto v nesporném řízení. Podle § 2 čís. 1 nesp. říz. nesmí nesporný soudce překročiti meze své pravomoci, nýbrž po případě odkázati strany na příslušný soud. Soud první stolice rozhodl však o návrhu stěžovatelů v nesporném řízení, ač to nebylo přípustné. Jest proto jeho řízení zmatečné (§§ 477 čís. 6 c. ř. s. a Ott Rechtsfürsorgeverfahren str. 252).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Napadené rozhodnutí a v podstatě i jeho odůvodnění jsou správná. Názor stěžovatelů, že je přejímací cenu stanoviti v nesporném řízení podle § 8 zákona ze dne 7 srpna 1908, čís. 68 z. zák. pro Čechy, jest mylný. Předpis § 8 upravuje jen postup, jak je za pozůstalostního řízení podle nápadnického práva stanoviti hodnotu statku, do jejíž nezadlužené části se přejímatel stává dlužníkem pozůstalosti (§§ 4, 7 a 8 zák.). Tu však jde o ustanovení ceny a ostatních podmínek, podle nichž mají navrhovatelé dávno po skončeném pozůstalostním řízení splniti povinnosti vzniklé jim z pozůstalostní dohody, kterou jejich vlastnictví k převzatému statku bylo obmezeno po způsobu fideikomisární substituce ve prospěch zůstavitelčiných dětí podle pokynu § 11 prováděcího nař. ze dne 28. února 1909, čís. 3 věst. min. sprav. Pro obsah a pro posouzení této dohody není v zákoně o posloupnosti ve statky střední velikosti, aniž jinde předpisu, zejména najmě o způsobu soudního řízení o nárocích z ní vzniklých, a ani z prováděcího nařízení nelze usuzovati, že nároky ty musí neb mohou býti přiváděny k platnosti v nesporném řízení. Neprávem poukazuje stížnost Marie S-ové k obdobným prý věcem, o nichž rozhoduje nesporný soudce, jimiž jsou stanovení podmínek při zrušení spoluvlastnictví dražbou a případy vytčené v §§ 841 a 851 obč. zák. I o těchto věcech rozhoduje nesporný soudce jen, protože a pokud jsou mu zákonem přikázány. Řízení o nárocích, jejichž úpravy se domáhají manželé Stanislav a Marie S-ovi není přikázáno nespornému soudci a proto rekursní soud právem odkázal strany na příslušný soud. Se stěžovatelčinou otázkou, zda a jak bude lze případ, o němž tu jde, řešiti ve sporném řízení a zda se k tomuto řízení vůbec hodí, není třeba toho času se zabývati.

Čís. 10539.

Ustanovení § 138 ex. ř. nelze použiti, není-li pro navrhovatelovu pohledávku na nemovitostech vzatých do dražby, zástavní právo zřízeno